

Nobena grenka misel v njem ni vztrepetala in v grlu ni okusil pelinove. Bil je zadovoljen z opravljenim delom. Zakleščila sta se bila v žilah, pa jih je razvozljaj; zlagoma so spuščale in zatohnile.

Odprl je v nočdan in stopil v njegov kobal. Oči so mu zažmerile v daljo, tja kjer prvič zaduhaš, se prvič zganeš, kjer je shranjeno življenje, preden oživi. Stal je ob izvoru, pred dežjem in peskom in vrtljaki, na odskočni deski, od koder vodijo črte navzdol, kvišku in navzkriž; na ladji, ki ne pozna drugega kot morje, obalo, pristane, morje, otoke in obalo in morje, in ki je samo zato, ker je morje: stal je čisto blizu dnu: zadaj, za durmi, so tulili šakali.

IZ SODOBNE ČESKE LIRIKE

JESEN

Jiří Pištora

Poglej skoz okno in vprašaj sonce,
kam gre.
Vprašala sem in sonce je reklo:
Ptice grem štet.

Vprašaj ptice, visoke ptice,
kam lete!
Vprašala sem in ptice so rekle:
Letimo štet listje, ki pada.

Poglej in vprašaj še listje,
kam pada.
Vprašala sem in listje je reklo:
Padam,
kar tako,
okoli tvojega okna padam,
da bi ti bilo otožno lepo,
ker pada listje.

OBISK

Jiří Pištora

Nisem ti prišel povedat nič takega,
česar ne bi že pričakovala.
Čemu tedaj opravičilo,
da je v podprtiličju vleklo,
tudi v mojem življenju je kar naprej prepil,
v deskah poka,
včasih se kar sama od sebe odpre omara —
samo to tišino
so gotovo prej postavili kot hišo,
poznam to.

Kajpada,
nekako še kar gre.
Tu sem gost.
Vendar vem, da se ne spodobi
v tujem stanovanju slike,
misli,
obraze
naslonjene v kot, obračati z licem k steni —
in če bi te kdaj vprašal, kje imate predal za sanje,
ga tudi ne pokaži.

Raje povej,
koliko za tisti kavč,
kaj sosedje
in tvoj,
in kako jim pravi,
zaprite na dvorišče,
ta prepil v podprtiličju,
kdo bi to prenesel...
Sedim in kar tako jemljem v oči
zavese, lestenece, vazo,
tvoj svet.

In na eni od teh omar leži veter,
ki se je tedaj v listju z vama bal
za travo, za vaju, za planete,
takšen strah,

da si znala, kadar je v njem zahrepenelo,
izvabiti tudi iz skale
trzanje mišice,
vso njegovo kri
zgostiti v svojih rokah,
iztrgati zemlji izvir
in z marčevega neba
sklatiti ptico...

Ti se za ničesar
več ne bojiš?
Tudi v tvojem življenju je bil prepih,
vrata so škripala,
okna so bobnala marš —
in zdaj
taka tišina,
da se hiša podira,
kadar ob tebi poskoči hladilnik.

Ne, nič nisem rekel.
Mene ne mešaj v to,
saj je vsak kaj izgubil
in če v nas kdaj pozabijo kovček,
čevlji,
na pol prebrano knjigo,
to še ni ljubezen.
Tega ti ne očitam.
Raje povej,
koliko daš za voznje,
koliko pralni stroj,
hišnik
in katera komu s kom,
toda mene ne mešaj v to.
Jaz vendar nisem življenje.
Meni nisi nič obljubila.

Samo ko bom šel,
prisloni k vratom
moped,
posteljo,
vso njegovo plačo,

omaro za srečo,
s katero se je gotovo pošteno namučil
po stopnicah —
brez tega ne gre.
Na cesti vleče iz odprte zgodovine,
enega peljejo,
drugi teče sam,
šoferji,
starke,
vsakdo nekaj govori,
od tolikernih korakov
buči tlak,
zrcala podplatov,
oguljenih do leska
od plesa
in bega...

In če bi ti kaplja te plime
kanila na domačo haljo,
bi bilo po njej.

TESNOBA

Eduard Petiška

1

Dajte mi na mizo
tiho pojoč čaj,
ki izpareva kot solze.

Nekdo od najbližjih me tlačí
in ne vem ga imenovati.
Zrcala, vedno enaka,
treba vas bo razbiti.

Okna, ki parate zrak, pogledjte me,
človek meša vroč čaj.
Vse zastave zbite v tla.
Kaj ni to človek, v katerem kroži žlica?